

Modele odpowiedzi do arkusza Próbnej Matury z OPERONEM

Wiedza o społeczeństwie Poziom podstawowy

Listopad 2009

Nr zadania	Model odpowiedzi W nawiasach kwadratowych [] odpowiedzi alternatywne bądź uzupełniające	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
1.	c) konformizm		0-1
2.	a) Robert Schuman		0-1
3.	c) Sąd Najwyższy		0-1
4.	d) Zgromadzenia Narodowego		0-1
5.	c) chrześcijańska demokracja		0-1
6.	obywatelstwo		0-1
7.	(1) – rada gminy (2) – wójt (3) – prezydent miasta	Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź	0-3
8.	Łemkowie, Karaimi, Tatarzy, Romowie	1 pkt za podanie czterech mniejszości	0-1
9.	A. Ratyfikowane umowy międzynarodowe – Dziennik Ustaw RP B. Uchwały rady powiatu – Wojewódzkie dzienniki urzędowe C. Konstytucja – Dziennik Ustaw RP D. Zarządzenie prezydenta RP – Dziennik Urzędowy RP „Monitor Polski”	Po 1 pkt za każde prawidłowe przyporządkowanie	0-4
10.	A. 3; B. 4; C. 1	Po 1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie	0-3
11.	A. 3; B. 1; C. 5; D. 2	Po 1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie	0-4
12.	A. 4; B. 3; C. 1	Po 1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie	0-3
13.	A. 4; B. 1; C. 2; D. 5	Po 1 pkt za prawidłowe przyporządkowanie	0-4
14.	1. fałsz 2. prawda 3. prawda 4. prawda 5. fałsz	Po 1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź	0-5
15.	1. fałsz 2. prawda 3. prawda 4. fałsz	Po 1 pkt za jedną prawidłową odpowiedź	0-4

Wiedza o społeczeństwie. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

Nr zadania	Model odpowiedzi W nawiasach kwadratowych i odpowiedzi alternatywne bądź uzupełniające	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
16.	a) A. 3; B. 4; C. 1; D. 2	1 pkt	0–6
	b) 1. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej – Leszek Miller 2. Wysłanie wojsk polskich na wojnę w Iraku w 2003 r. – Leszek Miller 3. Wejście Polski do NATO – Jerzy Buzek 4. Powołanie samorządów powiatowego i wojewódzkiego – Jerzy Buzek 5. Uchwalenie tzw. Małej Konstytucji z 1992 r. – Hanna Suchocka	Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź – łącznie 5 pkt	
17.	a) UNESCO – Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury b) FAO – Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa	Po 1 pkt za każdą pełną nazwę organizacji	0–2
18.	a) bierne prawo wyborcze – możliwość kandydowania w wyborach b) czynne prawo wyborcze – możliwość głosowania w wyborach (prawo do wybierania kandydatów)	Po 1 pkt za każde wyjaśnienie	0–2
19.	hierarchiczność systemu źródeł prawa, pluralizm polityczny, zasada praworządności	Po 1 pkt za prawidłowe podkreślenie	0–3
20.	A. Marszałek Sejmu B. Konwent Seniorów C. Prezydium Sejmu D. komisja sejmowa	Po 1 pkt za prawidłową nazwę organu	0–4
21.	A. socjalizacja wtórna B. socjalizacja pierwotna Uwaga: Jeżeli uczeń nie użyje pojęcia „socjalizacja”, nie przyznajemy punktu.	Po 1 pkt za prawidłową nazwę	0–2
22.	a) Co najmniej dwa razy.	1 pkt	0–3
	b) W sprawach, które Rada Unii Europejskiej stanowi jednomyślnie, oraz w sprawach, które pociągają za sobą znaczne obciążenia dla budżetu państwa.	1 pkt za <u>dwie</u> okoliczności	
	c) Członek Rady Ministrów ma obowiązek niezwłocznie przedstawić organowi właściwemu na podstawie regulaminu Sejmu i organowi właściwemu na podstawie regulaminu Senatu zajęte stanowisko oraz wyjaśnić przyczyny, dla których nie zasięgnięto opinii i członek rządu ma obowiązek niezwłocznie przedstawić Sejmowi i Senatowi zajęte stanowisko oraz wyjaśnić przyczyny, dla których nie zasięgnięto opinii.	1 pkt	
23.	a) Kielce	1 pkt	0–10
	b) 1 – mazowieckie, 2 – lubelskie, 3 – podkarpackie, 4 – małopolskie, 5 – śląskie, 6 – łódzkie	Po 1 pkt za prawidłową nazwę – łącznie 6 pkt	
	c) Szczecin, Gorzów Wielkopolski (Zielona Góra), Wrocław Uwaga: Muszą być podane stolice woj. zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego!	Po 1 pkt za każdą stolicę województwa – łącznie 3 pkt	

Wiedza o społeczeństwie. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

Nr zadania	Model odpowiedzi W nawiasach kwadratowych i odpowiedzi alternatywne bądź uzupełniające	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
24.	a) Integracja europejska przyczyniła się do wzmocnienia poczucia wartości Polaków.	1 pkt	0–4
	b) Polacy dostrzegli możliwość wyrównania różnic poziomu życia oraz możliwość zbliżenia się z obywatelami krajów, w których polscy obywatele podejmują pracę.	1 pkt za dwie korzyści	
	c) Przyczynami są oczekiwania niemożliwe do realizacji oraz trudności w relacjach przybyszów (Polaków) z miejscowymi (tubylcami).	1 pkt za dwie przyczyny	
	d) wejście Polski do strefy Schengen [przystąpienie Polski do układu z Schengen]	1 pkt	
25.	a) Różnice rozwojowe w Unii Europejskiej są wyrównywane poprzez przekazywanie funduszy [środków pieniężnych] z krajów bogatych do krajów biedniejszych [kraje bogate dzielą się swoim bogactwem z krajami biednymi].	1 pkt	0–4
	b) Na przykład: – inwestycje w infrastrukturę [budowa dróg i autostrad] – wspieranie innowacyjnych przedsiębiorstw [innowacyjnych pomysłów] – pomoc w restrukturyzacji zakładów zanieczyszczających środowisko – inwestycje w „kapitał ludzki” [podnoszenie kwalifikacji pracowników, rozwój przedsiębiorczości] Uwaga: Należy uznać inne działania, o ile są logiczne i zgodne z prawdą.	Po 1 pkt za każde działanie – łącznie 3 pkt	
26.	a) Największy wzrost: Francja [o 9 punktów procentowych]; największy spadek: Hiszpania [o 36 punktów procentowych]	1 pkt za każde państwo	0–5
	b) Austria, Finlandia	1 pkt	
	c) Na przykład: przegrane wybory prawicy hiszpańskiej w 2004 r. [koniec rządów Aznar]; dojście do władzy socjalistów [Zapatero], zwycięstwo lewicy w wyborach w 2004 r.; wycofanie się Hiszpanii z wojny w Iraku; zaostrzenie stosunków Hiszpanii z USA po zwycięstwie lewicy (Polska ma tradycyjnie dobre stosunki z USA) Uwaga: Dopuszcza się inne odpowiedzi, o ile są poprawne merytorycznie.	1 pkt	
	d) Bułgaria i Rumunia	1 pkt za dwa państwa	

Wiedza o społeczeństwie. Poziom podstawowy
Próbna Matura z OPERONEM i „Gazetą Wyborczą”

Nr zadania	Model odpowiedzi W nawiasach kwadratowych i odpowiedzi alternatywne bądź uzupełniające	Schemat punktowania	
		Zasady przyznawania punktów	Punkty za zadanie
27.	a) 55% respondentów popiera ratyfikację traktatu przez prezydenta, natomiast 8% jest temu przeciwnych.	1 pkt za pełną odpowiedź	0–4
	b) Sojusz Lewicy Demokratycznej i Platforma Obywatelska Uwaga: Zdający musi podać nazwy partii (a nie skróty), gdyż o tym mówi pytanie.	1 pkt	
	c) SLD, PO i PSL	1 pkt za podanie trzech partii	
	d) Zdaniem większości respondentów traktat li-zboński nie spowoduje utraty przez Polskę suwerenności. Potwierdzają to dane liczbowe: nie obawia się tego 79% elektoratu SLD, 69% elektoratu PO, 54% elektoratu PSL i 48% elektoratu PiS. Uwaga: Zdający może odwołać się do procentu osób, które się obawiają, że traktat pozbawi Polskę suwerenności.	1 pkt za zajęcie stanowiska i podanie danych liczbowych	
28.	a) forma artykułu prasowego (tytuł, autor)	1 pkt	0–14
	b) trzy przykłady korzyści związanych z uczestnictwem Polski w UE	3 pkt (po jednym punkcie za każdą korzyść)	
	c) trzy przykłady kosztów związanych z uczestnictwem Polski w UE	3 pkt (po jednym punkcie za każdy koszt)	
	d) korzyści związane z przynależnością Polski do UE w przyszłości	2 pkt (za <u>podanie</u> oraz <u>opis</u> korzyści)	
	e) zagrożenia związane z przynależnością Polski do UE w przyszłości	2 pkt (za <u>podanie</u> oraz <u>opis</u> zagrożenia)	
	f) własne zdanie na temat przynależności Polski do UE	1 pkt	
	g) materiały źródłowe (wystarczy odwołanie do jednego materiału źródłowego)	2 pkt (po 1 pkt za odwołanie do jednego materiału)	

W kluczu są prezentowane przykładowe prawidłowe odpowiedzi. Należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest synonimiczny wobec schematu, oraz inne odpowiedzi, nieprzewidziane w kluczu, ale poprawne.